

Vzgr Rb Alkmaar, 14 februari 2008, CADT-spel

Jungiaans instituut Nijmegen

AUTEURSRECHT

Rechthebbende?

[de vraag wie van partijen exclusief auteursrecht-hebbende is op het spel, kan op basis van de thans voorhanden zijnde informatie niet worden beantwoord](#)

Partijen zijn het erover eens dat De Jager degene is die de idee had om een spel te ontwikkelen. Rump stelt in dit geding dat hij dat idee vervolgens heeft uitgewerkt en dat de bijdrage van De Jager er enkel uit heeft bestaan dat hij een aantal teksten heeft vertaald. De Jager betoogt daarentegen dat Rump slechts de afbeeldingen van de archetypen heeft ontworpen en dat hij, De Jager, de rest van het spel, zoals de basisteksten, de layout, de kleuren en de iconen heeft ontworpen. Zowel Rump c.s. als De Jager c.s. heeft nagelaten stukken in het geding te brengen, waaruit kan worden afgeleid wie van hen concreet welke bijdrage aan het ontwerp van het spel heeft geleverd. Omdat dit kort geding zich niet leent voor een nader onderzoek naar de feitelijke gang van zaken ten tijde van de ontwerpfase van het spel, kan de vraag wie van partijen exclusief auteursrecht-hebbende is op het spel, op basis van de thans voorhanden zijnde informatie niet worden beantwoord. Dit brengt mee dat de primaire grondslag van de conventionele vorderingen ten aanzien van het gebruik van het individuatiespel, faalt.

Geen gemeenschappelijk werk

[Omdat de elementen van elkaar te scheiden zijn, is niet voldaan aan het vereiste voor het kunnen aannemen van een gemeenschappelijk werk](#)

MERKENRECHT

Gebruik niet-aannemelijk

[Gebruik onvoldoende aannemelijk geworden.](#)

PROCESRECHT - IPR

Nauwe band vorderingen – art. 6(1) EEX-Vo

[Tussen de vorderingen tegen De Jager en De Jager Management bestaat een zodanig nauwe band dat een goede rechtsbedeling vraagt om gelijktijdige behandeling van de vorderingen en een gelijktijdige beslissing daarover.](#)

Vindplaatsen: [Boek9](#)

Vzgr Rb Alkmaar, 14 februari 2008

(H.A. van den Berg)

RECHTBANK TE ALKMAAR

Sector civiel recht

FV/HvdB

KG nummer: 99420/ KG ZA 07-411

datum: 14 februari 2008

Vonnis van de voorzieningenrechter, rechtdoende in kort geding

in de zaak van:

1. de besloten vennootschap HOLDING JUNGIAANS INSTITUUT B.V.,

2. de besloten vennootschap JUNGIAANS INSTITUUT B.V.,

3. [Y] RUMP,

allen gevestigd of wonende te Nijmegen,

EISERS IN CONVENTIE IN KORT GEDING bij dagvaarding van 15 januari 2008,

VERWEERDERS IN RECONVENTIE IN KORT GEDING,

procureur mr. H.R.M. Jenné,

advocaat mr. F.F. Blokhuis te Amsterdam,

tegen:

1. [X] DE JAGER,

met onbekende woon- of verblijfplaats in Nederland, wonende te Duitsland,

2. de besloten vennootschap DE JAGER INTERIM MANAGEMENT B.V., als bestuurder van en mede handelend onder de naam de besloten vennootschap in oprichting J.O.B. B.V. i.o., gevestigd en kantoor houdende te Kolhorn, gemeente Niedorp,

3. de besloten vennootschap DE JAGER INTERIM MANAGEMENT B.V., statutair gevestigd te Nijmegen,

GEDAAGDEN IN CONVENTIE IN KORT GEDING, EISERS IN (VOORWAARDELIJKE) RECONVENTIE IN KORT GEDING,

procureur mr. H.B. de Regt,

advocaat mr. L.EJ. Jonker te 's-Hertogenbosch.

Partijen zullen ieder afzonderlijk verder worden genoemd "de holding", "het instituut", "Rump", "De Jager" respectievelijk "De Jager Management". Eisers in conventie/verweerders in reconventie zullen gezamenlijk in enkelvoud worden aangeduid als Rump c.s.. Gedaagden in conventie/eisers in reconventie zullen hierna gezamenlijk in enkelvoud "De Jager c.s." worden genoemd.

1. HET VERLOOP VAN HET GEDING in conventie en in reconventie

1.1 Ter terechtzitting van 28 januari 2008 heeft Rump c.s. in conventie gesteld en gevorderd overeenkomstig de in fotokopie aan dit vonnis gehechte dagvaarding.

1.2 De Jager c.s. heeft de vordering bestreden en een voorwaardelijke eis in reconventie ingesteld. Rump c.s. heeft tegen die vordering verweer gevoerd.

1.3 Na verder debat hebben partijen de stukken, waaronder van de zijde van Rump c.s. twee originele

dagvaardingen en van beide zijden pleitnotities, overgelegd en vonnis gevraagd.

1.4 De inhoud van alle stukken wordt als hier ingelast beschouwd.

2. DE UITGANGSPUNTEN

in conventie en in (voorwaardelijke) reconventie

2.1 Het instituut biedt verschillende psychotherapeutische- en managementopleidingen aan en organiseert seminars, workshops en symposia. Op de website van het instituut staat onder meer het volgende: "Het gedachtegoed van professor dr. C.G. Jung. (...). is de basis van waaruit het Instituut zijn dienstverlenende activiteit vorm geeft."

2.2 De holding is bestuurder van het instituut. Rump is bestuurder van de holding.

2.3 Rump heeft het zogenaamde Cosmologisch Organisatiemodel (hierna: C.O.M.) ontwikkeld.

2.4 De Jager is directeur van De Jager Management. De Jager exploiteert, al dan niet via een van zijn vennootschappen, onder meer de website www.jobconsultancy.org. In 1998 heeft De Jager het spel genaamd Inner Travel op de markt gebracht.

2.5 De Jager heeft een studie gevolgd bij het instituut. In het kader van die studie kreeg hij onder andere les van Rump. In 2004 is het plan ontstaan voor een samenwerkingsverband tussen Rump en De Jager, ter exploitatie van op het gedachtegoed van Jung gebaseerde opleidingen/ontwikkelde programma's in het bedrijfsleven. De beoogde samenwerking in de vorm van een in gezamenlijk eigendom gehouden B.V., genaamd J.O.B., is uiteindelijk niet tot stand gekomen.

2.6 Zowel Rump als De Jager exploiteert thans, via aan hen gerelateerde ondernemingen, het spel CADT. CADT is een afkorting van Competence Analysis & Development Tool. Het CADT-spel wordt ook wel aangeduid als individualitiespel. Het spel bestaat uit een speelbord en een set kaarten (de competentieset). Een deelnemer aan het spel krijgt inzicht in de innerlijke energetische werking. Met behulp van daartoe ontwikkelde software kan een rapport worden gemaakt voor de deelnemer.

2.7 Op 28 september 2006 heeft er een bespreking plaatsgevonden tussen Rump, De Jager, advocaat mr. Kalisvaart en notaris Laumans.

2.8 Op 3 oktober 2006 is J.O.B B.V. i.o. (hierna: de vennootschap) ingeschreven in het handelsregister. In het register is onder meer opgenomen dat De Jager Management de bevoegde functionaris van de vennootschap is. De onderneming is formeel nog niet opgericht.

2.9 Op 12 oktober 2006 heeft de vennootschap een overeenkomst gesloten met LogicaCMG. De Jager heeft de overeenkomst namens de vennootschap getekend. Artikel 7 van die overeenkomst luidt, voor zover in deze procedure van belang, als volgt: "*De intellectuele eigendomsrechten van CADT (...) blijven bij het J.O.B. B.V. De naam CADT (Competence Analysis & Development Tool) is gezamenlijk eigendom van LogicaCMG en de J.O.B. B.V.*".

2.10 Bij het Benelux Merkenbureau zijn op naam van het instituut onder meer de volgende merken gedeponeerd:

op 5 oktober 2001 onder depotnummer 0698343 het woordmerk Jungiaans Opleidingsinstituut;

op 16 mei 2007 onder depotnummer 1135322 het beeldmerk N.C.A. Nature & Culture Analysis;

op 23 november 2007 onder depotnummer 1147996 het woordmerk CADT.

De oppositietermijn ten aanzien van dit depot verloopt op 1 februari 2008;

2.11 Bij brief van 15 mei 2007 heeft Rump c.s. De Jager op de hoogte gesteld van "*de feitelijke stopzetting van de voorgenomen samenwerking*".

3. DE VORDERING EN DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

in conventie

3.1 Rump c.s. vordert in conventie, kort gezegd,

1) veroordeling van De Jager c.s. om elke inbreuk op de aan Rump c.s. toekomende auteurs- en persoonlijkheidsrechten op het spel CADT te staken en gestaakt te houden;

2) een bevel tegen De Jager c.s. om alle in zijn bezit zijnde materialen van het spel CADT aan de raadsman van Rump c.s. af te geven;

3) veroordeling van De Jager c.s. om iedere inbreuk op de merkrechten van Rump c.s. te staken en gestaakt te houden;

4) een bevel tegen De Jager c.s. om rekening en verantwoording aan Rump c.s. af te leggen, onder meer omtrent de omzet en winst die hij met de inbreuk op de auteurs- en merkrechten heeft behaald;

5) De Jager c.s. te bevelen om aan Rump c.s. een bedrag van €5.000,- te betalen bij wijze van voorschot op de schadevergoeding;

6) te bepalen dat De Jager c.s. een dwangsom verbeurt van €5.000,- per dag dan wel per keer dat hij geheel of gedeeltelijk in gebreke blijft om te voldoen aan voormelde vorderingen;

7) de termijn zoals bedoeld in artikel 1019i Rv te bepalen op zes maanden;

8) hoofdelijke veroordeling van De Jager c.s. in de redelijke en evenredige gerechtskosten zoals bedoeld in artikel 1019h Rv.

3.2 Rump c.s. stelt dat hij auteursrechthebbende is op het CADT-spel en de bijbehorende competentieset. Rump heeft met zijn kennis en research de indeling van de vlakken, de symbolen van de verschillende archetypen mens, de gebruikte afbeeldingen en diverse teksten van het CADT-spel ontworpen. Het spel heeft een eigen oorspronkelijk karakter en draagt het persoonlijk stempel van de maker Rump. Op aanwijzing van Rump heeft De Jager enkele teksten vertaald, zodat het CADT-spel in het bedrijfsleven geëxploiteerd kon worden. Die teksten zijn gemeengoed in de literatuur over management en dus niet oorspronkelijk. De Jager c.s. maakt inbreuk op de auteursrechten van Rump c.s., door het CADT-spel te exploiteren, onder meer via zijn website www.jobconsultancy.org. Ook indien sprake zou zijn van een gezamenlijk auteursrecht van Rump en De Jager, dient De Jager c.s. het gebruik van het

CADT-spel direct te staken. Rump c.s. oefent in dat geval als de andere auteursrechthebbende zijn vetorecht uit. Daarnaast maakt De Jager c.s. inbreuk op de merk-rechten van Rump c.s., door verschillende aanduidingen te gebruiken die (nagenoeg) identiek zijn aan (een van) de merken van Rump c.s.. De Jager c.s. gebruikt immers de aanduidingen CADT, Jungiaans Opleidingsinstituut en NCA ter onderscheiding van zijn diensten, terwijl die merken aan Rump c.s. toekomen, alles aldus laatstgenoemde. Verder stelt Rump c.s. dat hij de (beoogde) samenwerking met De Jager bij brief van 15 mei 2007 heeft opgezegd en dat De Jager ook daarom geen gebruik meer mag maken van de intellectueel eigendomsrechten van Rump c.s.

3.3 De Jager c.s. voert verweer op gronden die, voor zover voor de beslissing van belang, hierna aan de orde zullen komen.

in (voorwaardelijke) reconventie

3.4 De Jager c.s. vordert in (voorwaardelijke) reconventie, samengevat,

(a) veroordeling van Rump c.s. om ieder auteursrechtelijk relevant gebruik van het individuatiespel - waaronder ook begrepen de specifiek ten behoeve van dat spel door ID Orafics ontwikkelde software en website - te staken en gestaakt te houden, op straffe van verbeurte van een dwangsom van €5.000,- per keer of per dag dat Rump c.s. hieraan niet voldoet;

(b) veroordeling van Rump c.s. in de redelijke en evenredige gerechtskosten en andere kosten zoals bedoeld in artikel 1019h Rv.

3.5 De Jager c.s. stelt de reconventionele vordering in, voor het geval de voorzieningenrechter een gezamenlijk auteursrecht van partijen op het individuatiespel aanneemt en een of meer van het in conventie onder I, 2 en/of 6 gevorderde toewijst. De Jager c.s. legt aan zijn vordering ten grondslag hetgeen hij als verweer in conventie aanvoert, alsmede dat hij zich in het geval van een gezamenlijk auteursrecht met succes kan beroepen op zijn 'vetorecht' ten aanzien van het gebruik door Rump c.s. van het spel.

3.6 Rump c.s. heeft verweer gevoerd op gronden die, voor ZOver voor de beslissing van belang, hierna aan de orde zullen komen.

4. DE GRONDEN VAN DE BESLISSING

in conventie

Bevoegdheid en toepasselijk recht

4.1 Omdat De Jager woonachtig is in Duitsland, betreft het hier een internationale kwestie en dient allereerst de bevoegdheid van de Nederlandse rechter te worden getoetst. De Jager Management is gevestigd in Nederland. Tussen de vorderingen tegen De Jager en De Jager Management bestaat een zodanig nauwe band dat een goede rechtsbedeling vraagt om gelijktijdige behandeling van de vorderingen en een gelijktijdige beslissing daarover. Het voorgaande brengt mee dat op basis van het bepaalde in artikel 6 lid 1 van de EEX-verordening, die hier van toepassing is, aan de Nederlandse rechter rechtsmacht toekomt.

4.2 Ten aanzien van het toepasselijke recht geldt dat het Nederlandse recht zal worden toegepast. Rump c.s. doet immers onder meer een beroep op de Auteurswet

en het bepaalde in artikel 1019h Rv. De Jager c.s. heeft tegen dit beroep op Nederlandse wetgeving geen verweer gevoerd. Hieruit leidt de voorzieningenrechter af dat partijen kennelijk stilzwijgend hebben gekozen voor beslechting van het geschil aan de hand van het Nederlandse recht.

Auteursrecht

4.3 Rump c.s. en De Jager c.s. exploiteren thans ieder afzonderlijk het individuatiespel CADT. Ter zitting heeft Rump c.s. het spel dat hij exploiteert en het spel dat De Jager c.s. exploiteert, overgelegd en toegelicht. Tussen partijen staat vast dat het hier om hetzelfde spel gaat, alsmede dat het spel als werk in de zin van de Auteurswet moet worden beschouwd. Ter beantwoording ligt de vraag voor wie van hen ten aanzien van het spel als auteursrechthebbende moet worden aangemerkt.

Partijen zijn het erover eens dat De Jager degene is die de idee had om een spel te ontwikkelen. Rump stelt in dit geding dat hij dat idee vervolgens heeft uitgewerkt en dat de bijdrage van De Jager er enkel uit heeft bestaan dat hij een aantal teksten heeft vertaald. De Jager betoogt daarentegen dat Rump slechts de afbeeldingen van de archetypen heeft ontworpen en dat hij, De Jager, de rest van het spel, zoals de basisteksten, de layout, de kleuren en de iconen heeft ontworpen. Zowel Rump c.s. als De Jager c.s. heeft nagelaten stukken in het geding te brengen, waaruit kan worden afgeleid wie van hen concreet welke bijdrage aan het ontwerp van het spel heeft geleverd. Omdat dit kort geding zich niet leent voor een nader onderzoek naar de feitelijke gang van zaken ten tijde van de ontwerpfase van het spel, kan de vraag wie van partijen exclusief auteursrechthebbende is op het spel, op basis van de thans voorhanden zijnde informatie niet worden beantwoord. Dit brengt mee dat de primaire grondslag van de conventionele vorderingen ten aanzien van het gebruik van het individuatiespel, faalt.

4.4 De gevorderde staking van het gebruik van het spel heeft Rump c.s. daarnaast gebaseerd op de omstandigheid dat Rump c.s. en De Jager c.s. gezamenlijk auteursrechthebbenden zijn. De voorzieningenrechter stelt voorop dat van de door Rump c.s. bedoelde situatie sprake kan zijn, indien het spel moet worden beschouwd als een gemeenschappelijk werk, een combinatie van werken of een verzamelwerk. Het spel zou als een gemeenschappelijk werk kunnen worden gekwalificeerd indien de verschillende elementen van het spel niet scheidbaar zijn, dat wil zeggen dat die elementen geen voorwerp van afzonderlijke auteursrechtelijke beoordeling kunnen zijn. Rump c.s. stelt dat de elementen van het spel inderdaad niet scheidbaar zijn, hetgeen De Jager c.s. bestrijdt. Ten aanzien van het CADT-spel is voldoende aannemelijk dat, zoals De Jager c.s. betoogt, de elementen van het spel zich in beginsel lenen voor afzonderlijke auteursrechtelijke beoordeling. Zo kunnen de kaarten en het bord afzonderlijk van elkaar worden getoetst. Ook kunnen de verschillende onderdelen van het bord zelf van elkaar worden gescheiden, in die zin dat zij afzonderlijk beoordeeld zouden kunnen worden op hun auteursrechtelijke merites. Zo valt niet uit te sluiten dat bijvoorbeeld de afbeeldingen van de

mensfiguren afzonderlijk voor auteursrechtelijke bescherming in aanmerking kunnen komen. Dit laatste kan ook gelden voor de layout en de teksten. Omdat de elementen van elkaar te scheiden zijn, is niet voldaan aan het vereiste voor het kunnen aannemen van een gemeenschappelijk werk.

4.5 Van gemeenschappelijk auteursrecht zou, zoals hiervoor reeds is gezegd, ook sprake kunnen zijn indien het spel moet worden aangemerkt als een combinatie van werken of een verzamelwerk. Omdat, zoals hiervoor onder 4.3 is overwogen, in dit kort geding niet kan worden beoordeeld wat de bijdrage van Rump en wat de bijdrage van De Jager aan het ontwerp van het spel is geweest, kan niet met voldoende mate van zekerheid worden vastgesteld welke gedeelte van het spel als het werk van Rump en welk gedeelte van het spel als het werk van De Jager moet worden aangemerkt. Daarom is onvoldoende duidelijk welke combinatie van welke werken hier aan de orde zou kunnen zijn en wie van partijen ten aanzien van welke elementen eventueel gerechtigd is tot exploitatie van die elementen. Of er eventueel sprake is van een verzamelwerk, kan in dit geding niet worden beoordeeld omdat partijen daarover niets hebben gesteld.

4.6 Uit hetgeen hiervoor is overwogen, volgt dat zowel de primaire als de subsidiaire grondslag van de vordering in conventie onvoldoende uit de verf is gekomen. Dit leidt tot afwijzing van het onder (1) en (2) gevorderde, alsmede tot afwijzing van het onder (4) gevorderde voorzover daaraan een inbreuk op het auteursrecht ten grondslag is gelegd.

Merkenrecht

4.7 Ten aanzien van de beweerdelijke inbreuk op het merkenrecht, stelt Rump c.s. zich op het standpunt dat De Jager c.s. inbreuk maakt op de hiervoor onder 2.10 weergegeven merken. Vast staat dat het merk Jungiaans Opleidingsinstituut op naam van het instituut staat geregistreerd. Rump c.s. stelt dat De Jager Management dit merk gebruikt ter onderscheiding van haar diensten. Rump c.s. wijst in dit kader naar de als productie 6 bij dagvaarding overgelegde uitdraai van de website van De Jager c.s. Uit die productie blijkt echter niet dat De Jager Management daadwerkelijk de woorden Jungiaans Opleidingsinstituut gebruikt. Dat er sprake zou zijn van een inbreuk op dit aan het instituut toekomend woordmerk is daardoor onvoldoende aannemelijk geworden. Wat de gestelde inbreuk op het beeldmerk N.C.A. Nature & Culture Analysis betreft, geldt het volgende. Vast staat dat het beeldmerk op naam van het instituut is geregistreerd. Uit de door Rump c.s. overgelegde stukken blijkt niet dat De Jager c.s. voornamelijk beeldmerk daadwerkelijk gebruikt ter onderscheiding van haar producten. Productie 6 bevat weliswaar aanwijzingen op basis waarvan geoordeeld zou kunnen worden dat er wel sprake is van inbreuk op het woordmerk, maar daarover heeft Rump c.s. niets gesteld.

4.5 Met betrekking tot het woordmerk CADT geldt het volgende. Ten tijde van de terechtzitting was de oppositietermijn (uiterlijk 1 februari 2008) nog niet verstreken. Uit productie 5 van de zijde van De Jager c.s. blijkt dat LogicaCMG doende is om de 'eigen-

domssituatie van de naam CADT' nader te onderzoeken. De productie betreft een e-mail van 24 januari 2008. Deze mededeling van LogicaCMG dateert van vóór het verstrijken van de oppositietermijn. Niet valt uit te sluiten dat LogicaCMG inmiddels oppositie tegen het depot heeft ingesteld. Hierbij is mede in aanmerking genomen dat in de overeenkomst die tussen LogicaCMG en J.O.8. B.V. i.o. in artikel 7 is opgenomen dat de naam CADT gezamenlijk eigendom van hen is. Ter zitting heeft Rump toegegeven dat hij aanwezig was bij de ondertekening van die overeenkomst. Dat Rump niet op de hoogte was van de inhoud van die overeenkomst, komt vooralsnog ongelooftwaardig voor. Immers, van de zijde van De Jager is gemotiveerd uiteengezet dat hij Rump tijdig op de hoogte heeft gesteld van die inhoud. Onder deze omstandigheden kan niet met voldoende mate van zekerheid worden vastgesteld dat Rump c.s. daadwerkelijk gerechtigd is tot dat merk.

4.9 Het voorgaande leidt tot afwijzing van het in conventie onder (3) en (4) gevorderde.

Schadevergoeding

4.10 Gelet op al hetgeen hiervoor is overwogen, bestaat er vooralsnog geen aanleiding om het gevorderde voorschot op de schadevergoeding toe te kennen aan Rump c.s.. Hierbij is mede in aanmerking genomen dat Rump c.s. heeft nagelaten een afzonderlijk spoedeisend belang bij deze vordering aannemelijk te maken.

proceskosten

4.11 Rump c.s. wordt, als de in het ongelijk gestelde partij, veroordeeld in de kosten van het geding. De Jager c.s. heeft verzocht om Rump c.s. te veroordelen in de daadwerkelijke kosten van rechtsbijstand, die volgens De Jager c.s. tot en met december 2007 €2.889,- (excl. BTW) bedragen. Deze kosten komen de voorzieningenrechter redelijk en evenredig voor. Omdat de billijkheid zich niet tegen toewijzing van de kosten van die werkzaamheden verzet, worden de werkelijk gemaakte proceskosten toegewezen, tot een bedrag van € 3.437,91 (zijnde eerder genoemd bedrag vermeerderd met BTW). Ter zitting heeft de raadsman van De Jager c.s. mondeling de kosten over januari 2008 gespecificeerd, maar dit is in een dusdanig laat stadium van de procedure geschied, dat Rump c.s. zich daartegen onvoldoende heeft kunnen verweren. Daarom kan de hoogte van de redelijke en evenredige kosten over de maand januari 2008 thans niet worden vastgesteld.

in (voorwaardelijke) reconventie

4.12 Met de weigering van de door Rump c.s. gevorderde voorzieningen, is de door De Jager c.s. gestelde voorwaarde niet vervuld. Reeds daarom behoeft de eis in reconventie geen nadere bespreking.

5. DE BESLISSING

De voorzieningenrechter:

in conventie

weigert de gevorderde voorziening; veroordeelt Rump c.s. in de volledige proceskosten, tot en met december 2007 aan de zijde van De Jager c.s. begroot op € 251,- aan verschotten en op € 3.437,91 aan

salaris procureur; verklaart dit vonnis ten aanzien van de kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad.
Gewezen door mr. H.A. van den Berg voorzieningenrechter van de Rechtbank te Alkmaar en uitgesproken ter openbare terechtzitting van 14 februari 2008.
